

VELJESVIESTI

TURUN SOTAVETERAANIT RY:N JÄSENLEHTI

2/2018

**Yhdistyksellä
vuosijuhla**

Puheenjohtajalta

”Vihdoin lakisääteistä palvelua veteraaneille”

Arvoisat veteraanit, puoliset ja lesket sekä kaikki tukijoukot. Tämä syksy on ollut veteraanityössä poikkeuksellista aikaa. On tapahtunut monia myönteisiä asioita. Tärkein on tietysti veteraanien kotiin annettavien palvelujen lain eteneminen. Vuosikausia on yhdessä Rintamaveteraaniliiton kanssa tehty työtä niin eduskunnassa kuin ministeriössäkin, jotta sodassa fyysisesti vammautumattomat veteraanit pääsisivät vastaavaan asemaan, missä sotainvalidit ovat olleet jo 1980-luvulta lähtien. Tämä tarkoittaa sitä, ettei enää tarvitsisi joka syksy taistella budjettiriihessä liian pieniksi jääneitä kuntoutus- ja kotipalvelurahoja edes suunnilleen oikealle tasolle eduskuntaryhmissä.

Nyt budjettiriihessä hallitus teki päätöksen, että vihdoin laaditaan laki, joka takaa sen, että tästä eteenpäin joka vuosi budjetissa on momentti, johon tarvittavat arvioidut rahat sijoitetaan. Kun momentti on arviomääräraha, se merkitsee että jos rahaa tarvitaan enemmän, sitä saa myös käyttää todellisen tarpeen mukaan. Niinpä eduskunta on juuri saanut budjettikirjan, jossa 1.11.2019 lähtien veteraanien kotiin annettavat palvelut ovat lakisääteisiä. Nyt rahaa on kahden kuukauden ajaksi 20 miljoonaa, seuraavana koko vuoteena sitten enemmän. Myös alkuvuosi on varmistettu lakia odoteltaessa siten, että budjetissa on vanhan myöntämistavan mukaisesti yhtä paljon kuin lisää anottu rahat huomioiden on tänä vuonna ollut käytössä.

Nyt pitää aloittaa yhdessä kuntien kanssa keskustelut, miten uusi käytäntö saadaan heti ensi marraskuussa täyteen toimintaan.

Turussa tämä varmasti saadaan toteutettua, siksi hyvin on nykyjärjestelmänkin saatu vakiintumaan.

Toinenkin hyvä asia on saatu käyntiin. Suomi 100-vuotta kunniaksi lääketehdas Pfizer lupasi lahjoittaa pneumokokkrokotteet kaikille halukkaille veteraaneille. Se on hieno juttu, sillä pneumokokin aiheuttama pahin sairaus on keuhkokuume ja siihen on menehtynyt moni vanha ihminen. Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö yritti ensin vastustaa asiaa, mutta johtamani sosiaali- ja terveyspalvelutoimikunta antoi niin selvää palautetta ministeriölle, että mielipide kääntyi ja nyt rokotukset ovat käynnissä, Turussakin mukavasti influenssarokotuksen kanssa yhdessä. Kiitos siitä.

Mutta on sitä ehditty juhliakin. Yhdistyksemme täytti elokuussa 60 vuotta. Komea juhla pidettiin Sigyn-salissa. Lisää juhlasta edempänä tässä lehdessä.

Olemme taas lähestymässä vuoden loppua ja joulun odotus alkaa. Toivon näkeväni mahdollisimman monta veteraania perinteisessä joulujuhlassamme seurakuntasalissa lauantaina 15.12.2018. Sitä odotellessa toivotan hyvää loppusyksyä kaikille lukijoille ja sitten aikanaan myös mahdollisimman onnellista uutta vuotta 2019.

Pekka Paatero
Turun Sotaveteraanit ry

Sisällysluettelo

Puheenjohtajan tervehdys	2
Kolmanneksi vanhin juhli	4
Kohti perinneaikaa	9
Kesäpäivä veteraaneilla	10
”Ihan hienoa elämää”	12
Muistojen kirja	14
Vahdinvaihto hengellisessä	16
Toiminnanjohtajalta	18
Eettisyys, uskonto?	19
Laulua ja rokkaa.....	20
Veteraanisoittajilla 25 toiminnan vuotta	21

Kesäpäivän lipunnosto ja kunniavartio Ruskon Maunun Partio

Maan kolmanneksi vanhin juhli näyttävästi

Turun Sotaveteraanit juhli toimintansa taakse jääneitä kuutta vuosikymmentä näyttävästi tämän vuoden elokuun viimeisenä sunnuntaina. Juhlapäivän viettoon kokoontui sekä Turun Tuomiokirkkoon että Sigyn – saliin useampi sata henkilöä, joukossa edelleen myös ilahduttava monta veteraania.

Juhlapäivä aloitettiin messulla kansallispyhäkkömme Turun Tuomiokirkon suojissa. Messussa saarnasi veteraaneille hyvin tuttu pappi, kapalainen Sari Lehti ja liturgina toimi tuomiorovasti Heimo Rinne. Maa-kuntakomppania reserviläisten muodostamat seppelpartiot Turun Sanakariristille ja veteraanikivelle lähetti toiminnanjohtaja Osmo Suominen.

Tervehdysten vastaanoton ja kahvitarjoilun jälkeen varsinainen juhla alkoi Turun Sotaveteraanisoittajien musiikkiesityksillä sekä yhteisesti laulettuilla Suomen Sotaveteraaniliiton kunniamarssilla, Sillanpään marssilaululla. Yhdistyksen puheenjohtajan, läänin sosiaali- ja terveystuoneuvos emeritus Pekka Paateron tervetuloitovotus sisälsi mm. seuraavat ajatukset:

”Turun Sotaveteraaniyhdistys ry on tänään 60 vuotta, kaksi kuukautta ja kuusi päivää vanha. Perustava kokous pidettiin diplomi-insinööri Martti Ratun Turun Sanomissa julkaistun lehti-ilmoituksen perusteella 16.6.1958. Perustavaan kokoukseen osallistui 208 turkulaista sotaveteraania.

Kokouksen pöytäkirjan mukaan vilkkaan ja asiallisen keskustelun jälkeen päätettiin yksimielisesti perustaa Turun Rintamamiesten Asuntoyhdistys. Yhdistys perustettiin kolmantena yhdistyksenä Suomessa.

Edelle ehtivät hyvinkääläiset ja jyvaskyläläiset. Kunnia heille.

No. Vanhan sanonnan mukaan hopea ei ole häpeä, mutta pronssi voitetaan.

Pitkään sotien jälkeen veteraaniemme suurin ongelma oli asuntojen puute, kun nuoret, usein yksinäiset miehet palasivat pahasti rikki pommitettuun Turkuun. Tällä kohtaa, Aurajoen toisella puolen on Martin kaupunginosa. Se pommitettiin kirkkoa lukuun ottamatta lähes maan tasalle ja uudisrakentaminen oli koko kaupungissa hidasta ja asuntopula huutava. Niinpä alussa rintamamiesten asuntoyhdistyksen lähes ainoa tehtävä oli etsiä tapoja asuntojen hankkimiseksi veteraaneille.

Perustamisesta runsaan vuoden kuluttua, 7.9.1959 Turun kaupunki osoitti yhdistykselle tontin Vasaramäestä veteraanikerrostalon rakentamiseksi. Parin vuoden kuluttua, syksyllä 1961 valmistui rintamamiestalo Turja, josta asunnon sai 23 yhdistyksen jäsentä. Kolmen vuoden kuluttua, 15. lokakuuta valmistui toinen talo, Lehmustie 33, josta asunnon sai 20 yhdistyksen jäsentä. Kolmaskin talo saatiin aikaan, mutta pitkien tontti- ja rahoitusvaikeuksien kautta. Se valmistui 20 asuntoisena vasta 1970.

Näin oli Turun Rintamamiesten Asuntoyhdistyksen asuntotuotanto-osuus hoidettu ja jatkon toteuttaminen siirtyi keväällä 1971 perustetun Varsinais-Suomen piirin Sotaveteraanien Huolto- ja Tukiyhdistyksen vastuulle.”

Paatero jatkoi

”1958 alkaneesta runsaan kymmenen vuoden alkutaipaleesta on Tu-

run Sotaveteraanit ry:stä kehittynyt kuuden vuosikymmenen aikana hyvin toimiva paikallisen edunvalvonnan ja veteraanien tuki- ja huoltotoiminnan aktiivinen yhdistys, jonka toiminnan veto- ja toimintavastuu on veteraanien vanhennuttua siirtynyt tukijäsenten hoidettavaksi. Yhdistyksen ensimmäisenä sotia käymättömänä puheenjohtajana koen tämän tehtävän vaativana etuoikeutena pyrkiä hoitamaan kunniakan-salaistemme elämän ilta siten, että

Yleisöä odottamassa juhlan alkua

yhdessä Turun kaupungin kanssa pystyisimme tekemään asiat tavalla, jolla kaikki veteraaniemme tarvitsemat, niin toimintakykyä ylläpitävät ja kuntouttavat toimet, kuin kotona asumista auttavat palvelut olisivat mahdollisimman hyvät. Tässä yhteistyössä kaupungin kanssa olemme edenneet viime aikoina todella hyvin, josta kiitos hyvälle kotikaupungillemme Turulle.

Turun Sotaveteraanit ry kiittää myös rinnallamme kulkenutta Turun sotaveteraanien tuki- ja perinneyhdistystä, joka on ottanut yhä suuremman roolin veteraanien auttamisessa.

Hyvät kuulijat. Nyt me juhlimme mennyttä kuutta vuosikymmentä, mutta tämä päivä tulee olemaan yhdistyksen historiassa päivä, jolloin katseemme suunnataan myös eteenpäin. Tukitoiminta on toki edelleen ykkösasia niin kauan kun jäseniäm-

me kulkee kanssamme. Samalla me kuitenkin rakennamme vankkaa järjestelmää, jolla me voimme kertoa kunniakansalaisillemme, että tieto heidän korvaamattomasta työstään maamme itsenäisyyden säilyttämisessä siirtyy tuleville polville. Tässä työssä, osana syntyvää maakunnallista perinneyhdistystä, ovat keskeisessä asemassa niin Turun sotaveteraanit ry, kuin Turun sotaveteraanien tuki- ja perinneyhdistyskin.”

”Veteraanien työn pohjalle on rakennettu hyvinvointi”

Tilaisuuden juhlapuheen piti Kelan pääjohtaja Elli Aaltonen.

”Sata vuotta Suomen itsenäisyyttä tuntuu pitkälle ja toisaalta lyhyelle ajalle. Itse asiassa, kun mietin aikaan taaksepäin omassa suvussani, isäni eli kolme ensimmäistä elinvuotta Venäjän suuriruhtinaskunnassa. Häinkin osallistui sotaan ja hänestänkin tuli sotaveteraani. Vapaa isänmaan turvaaminen on ollut kaikkien teidän veteraanien ja lottien työn tulos. Tuolle pohjalle on voitu rakentaa meidän kaikkien hyvinvointi.

Veteraanijärjestöt ovat olleet vuosikymmeniä veteraanien tuki ja turva. Ne ovat järjestäneet palveluja, ne ovat vaatineet veteraaneille parempaa hyvinvointia ja kuntoutusta. Ne ovat toimineet sosiaalisen elämän ja viriketoiminnan lähteenä. Ne ovat pitäneet yllä rekistereitä ja tilastoja. Kolmannen sektorin toiminnalla on aina ollut keskeinen sija suomalaisessa hyvinvoinnissa, niin myös veteraanien kohdalla.

Kun luin Turun Sotaveteraanien 50 vuoden taipaleen historiikkaa, tämä kaikki tuli selväksi. Yhdistyksenne on kuulunut ja kuuluu Suomen vanhimpiin ja suurimpiin paikallisyhdistyksiin. Sen toiminta on ollut hyvin kattavaa. Keskeisiä asioita ovat olleet asunnot, toimeentulo, eläkkeet, kuntoutus, kirkollinen ja sosiaalinen toiminta. Toiminnan muodot ovat muuttuneet tilanteen ja tarpeen mukaan. Kun yhdistyksen alkuvuosina keskeistä oli auttaa sotaveteraanien asunto-ongelmissa, myöhemminä vuosina korostui sosiaali- ja terveydenhuolto, kuntouttaminen ja yksinäisyyden torjuminen. Kaikki on toiminut vapaaehtoisuuden pohjalta. Yhdistyksen työmyyrät, naiset ja miehet, ovat kiitoksen ansainneet. Vaikka yhdistyksenne jäsenmäärä luontaisestikin pienenee, ei yhdistys

lopu. Sen kunniatehtävä on hoitaa jokainen alueen sotaveteraani.

Julkisen sektorin huolehdittava

Järjestöille ei kuitenkaan saa sälyttää mahdottomia. veteraanien hyvinvoinnista huolehtiminen on ensisijaisesti julkisen sektorin, valtion ja kuntien tehtävä. Siihen joukkoon kuuluu myös Kela ja Valtiokonttori. Kela maksaa vuosittain rintamalisää ja ylimääräistä rintamalisää yli kaksi miljoonaa euroa. Sen lisäksi Kela hoitaa monen veteraanin eläketurvaa, korvaa lääkekustannuksia ja sairaanhoitoa. Siinä missä kunnat ja kuntayhtymät vastaavat palveluista. Kela hoitaa etuuksia. Itsenäisyyden juhluvuonna lähetimme jokaiselle veteraanille ns. jäsenkortin, jolla hänen on helppo osoittaa oikeus eri palveluihin ja etuuksia. toivottavas-

ti tämän hyödyn olette saaneet kokea omalla kohdallanne.

Merkittävä veteraanin hyvinvoinnin ylläpitäjä on kotona annettavat palvelut ja kuntoutus. Näihin on vuotuisessa valtion budjetissa varattu määrärahaa sillä lisäyksellä, että mikäli näiden palvelujen tarve on myönnettyä määrärahaa suurempi, asia hoidetaan budjettiteknisesti. Turku on määrärahan osalta yksi suurimpia Helsingin, Espoon, Tampereen ja Oulun ohella. Turku on käyttänyt budjettivarat ja hakemansa lisämäärärahat, joka osoittaa kaupungin onnistunutta toimintaa ja hyvää yhteistyötä Turun Sotaveteraanien kanssa

Kaksi kiireisintä hoidettavana

Meillä on muutama iso lähiajan asia sotaveteraanien osalta Suomessa hoidettavana. Mainitsen kaksi kii-

Juhlapuhuja, Kelan pääjohtaja Elli Aaltonen

reisintä. Sotaveteraanit tarvitsevat monenlaista hoitoa ja huolenpitoa. Olemme jo tilanteessa, jossa kaikille veteraaneille tulee taata tarpeen mukaiset, ei ”statuksen” mukaiset palvelut. Tämä tarkoittaa lainsäädännön valmistelua, jotta kaikki veteraanit ovat palvelujen saajina samassa asemassa. Toinen asia, josta mainitsen, on leskien ja puolisoitten palvelujen ja kuntoutuksen nykyistä parempi turvaaminen.

Kun ikää karttuu kuntoutuksen eri muodot tulevat uuteen tarkasteluun. Perinteinen veteraanien laitostuntoutus saa rinnalleen avokuntoutusta ja päivä kuntoutusta. Samalla on syytä kehittää myös puolisoitten mahdollisuuksia saada näitä erilaisia kuntoutusmuotoja. Seuraavien vuosien kehittämiskohteeksi tulee laajemminkin nostaa puolisoita ja lesket. He tarvitsevat yhtä hyvin tukea, omaishoidon korvausta ja sosiaalisia virkistystyökaluja.

Vielä muutama toteamus suomalaisten eläketurvan tasosta. Elämme maailman maiden vertailussa-kin suhteellisen pitkään. Kun alussa totesin, veteraanien määrän yli 100 vuotiaiden joukossa. kaikkiaan Suomessa sata vuotiaiden määrä on kolminkertaistunut 2000 – luvulla. Hyvä terveydenhuolto, sosiaalipalvelut ja eläketurva auttavat elämään pitkään ja hyvin. Emme voisi kuvitellakaan maailman pronssikauden elinajan odotetta, joka oli 18 vuotta. Antiikin kreikassa se oli 28 vuotta ja 1900 – luvun alussa Euroopassa 45 vuotta. Huikea edistys, joka asettaa tietysti haasteita sille, että meillä on varaa maksaa eläkkeitä yhä pidempään ja ostovoimaisesti.

Suomalaisen keskimääräinen kokonaiseläke on yli 1600 euroa kuukaudessa. Eläketurvan tavoitetasona on pidetty 60 prosenttia eläkkeen perustana olevista ansioista. Suomen eläkejärjestelmä on siinäkin mielessä turvassa, että alhaisella tulotasolla kansaneläke ja takuueläke tulevat täydentämään työeläkettä. Riittävän perusturvan kannalta on siksi tar-

keää pitää huolta minimieläkkeen ta-
sosta työeläkejärjestelmän rinnalla.

Ikä on onnellisen kansan onnellinen asia. Kun tämän vuoden helmikuussa kysyttiin Taloustutkimuksessa, kuka se on oikeastaan vanha, saatiin hyvin erilaisia vastauksia. Kun asiaa kysyttiin nuorelta, heidän mielestään vanhuus kohdataan keskimäärin 68 vuoden iässä. Yli 65 –

vuotiaiden mielestä vanhuus kuitenkin alkaa vasta 78 – vuoden iässä. Näyttää mukavasti menevän eteenpäin tuo vanhuus. Kun puolestaan Social Rewiew – lehti totesi, että 80 – vuotiaista itsensä onnelliseksi koki yli puolet, vastaa luku nuoremmissa ikäluokissa oli 15 – 33 %:n välillä. Näillä tiedoilla voimme ikääntyä rauhassa ja onnellisina.”

Jumalanpalveluksessa saarnannut kappalainen Sari Lehti

Sotaveteraaniliiton tervehdyksen toi puheenjohtaja Erkki Heikkinen

”Uljaat sotaveteraanit”

Juhlassa kuultiin myös Laivaston Soittokuntaa, joka esitti mm. Uuno Kuparisen marssin ”Uljaat sotaveteraanit” sekä Timo Hytösen sikermän ”Muistoja Karjalasta”.

Juhlassa palkittiin runsaasti yhdistyksen pitkäaikaisia aktiivitoimijoita. Korkeimman tunnustuksen, Sotaveteraanien kultaisen ansioristin vastaanottivat Pirkko Kuorehjärvi, Veikko Palatsi ja Simo Suokivi.

Juhlaan toivat tervehdykset Puolustusvoimat, Suomen Sotaveteraaniliitto ja Turun kaupunki. Yhteinen juhlahetki päättyi yhteiseen Maamme – lauluun.

Osmo Suominen

Juhlassa palkitut

Sotaveteraanien ansioristi

Andersson Mikael
Arminen Erkki
Salminen Pekka
Suorsa Paavo
Tuomi Mikko

Kultainen ansiomerkki

Järvinen Seppo
Kapari Risto
Korhonen Pentti

Lehto Lauri
Lehto Maire
Lipsanen Ulla
Majaniemi Markku
Montin Paula
Mäkynen Reijo
Poutanen Matti
Rajaniemi Heikki
Sillanpää Matti
Tuomi Seppo

Hopeinen ansiomerkki

Elo Diana
Koponen Jarmo
Mahkonen Harri
Mikkonen Seppo
Männistö Tuomo
Nurminen Markku
Randell Aulis
Rantalaiho Anneli
Rasi Jaakko
Räsänen Lauri
Tapio Hilka

Sotaveteraaniliiton mitali

Fokin Tanja
Kaila Taina
Lehto Eija-Leena
Liuksa Riitta

Yhdistyksen standaari

Aaltonen Elli
Arve Minna
Grundström Anni
Heikkinen Erkki
Junna Petri
Lindeman Joni
Seppä Markku
Österman Marianne

Itsenäisen Suomen 100 vuotta on jo historiaa

Turun Sotaveteraanit ry on toiminut 60 vuotta. Juhlapäivää vietettiin 26.8.2018. Veteraanien keski-ikä on jo 93 vuotta ja kunniakansalaistemme rivit harvenevat nopeasti. Kaikki veteraanit tulevat vasta ensi vuoden syksyllä saamaan yhdenvertaisesti samat palvelut ja tuet kuin sotainvalideilla. Iäkkäät nais- ja miesveteraanimme tarvitsevat vielä paljon apua, tukea ja palveluja.

Veteraaniyhdistysten toiminta on jo kokonaan nuoremman sukupolven tuki- ja kannatusjäsenten varassa. Itsenäisen Suomen toinen vuosisata on alkanut ja tuo eteemme paljon uusia haasteita. Suomi on noussut veteraanisukupolvemme uhrauksilla ja kovalla työllä eurooppalaiseksi hyvinvointivaltioksi, joka monillakin mittareilla on yksi maailman parhaista maista elää ja asua.

Veteraaniperinne on oleellinen ja tärkeä osa itsenäisen Suomen historiaa. Nykypäivä kaikkine sotineen, kriiseineen ja pakolaisineen todistaa sen suuren merkityksen. Monet valtiot ovat hajonneet, hävinneet tai kokeneet raskaita inhimillisiä katastrofeja. Afganistanin, Syyrian, Lähi-idän ja monien Afrikan maiden sodat ja kriisit ovat siitä jatkuvana muistutuksena. Suomen itsenäisyys ja rauha ovat kallisarvoisia asioita. Tämä veteraanien viesti on kerrottava heidän lastensa ja lastenlapsiensä sukupolville.

Turun Sotaveteraanien Tuki- ja Perinneyhdistys ry on pääyhdistyksemme rinnalla alkanut toimintansa 1990-luvun puolivälissä. Sen jäsenmäärä on jo suurempi kuin pääyhdistyksen iäkkäiden veteraanien, leskien ja puolisoitten määrä. Perinne aika lähestyy nopeasti. Siihen valmistautuminen ja siirtyminen on käynnistynyt Suomen Sotaveteraaniliitossa ja sen kaikissa veteraaniyhdistyksissä. Varsinais-Suomeen on valmisteilla maakunnallinen Perinneyhdistys. Turun Sotaveteraanit ry. on suurin veteraaniyhdistys Varsinais-Suomessa. Veljesviestissä 1/2018 on Piirin Perinneyhdistyksen sihteerin, toiminnanjohtaja Osmo Suomisen hyvä yhteenveto ”Sotaveteraanityössä mennään kohti perinneaikaa”. Siitä saa kokonaiskuvan perinne aikaan siirtymisen valmistelusta.

Tuki- ja Perinneyhdistys on myös siirtymässä kohti perinne aikaa. Veteraanitoimistomme perinnehuone on Mikael Anderssonin päävastuulla uudistettu ja sen kokoelmia on täydennetty. Viime syksynä järjestettiin veteraanitoimistomme tiloissa ensimmäinen Perinnetapahtuma ja nyt marraskuussa on toinen Perinnetapahtuma, jonka teemana on ”Sotavuosien elämä Turussa”. Seuraavina vuosina on veteraaniperinnettä vietävä suuremmalle yleisölle esim. ”Avoimet ovet” -tapahtumana ja yhteistyössä muiden järjestäjien kanssa erilaisissa tapahtumissa.

Tämän päivän nuoret elävät uutta aikaa. Facebook, some ja älypuhelimet tuovat tietoa koko maailmasta nopeasti ja usein myös hallitsemattomasti. On vaikea löytää totuutta ja niitä elämän tärkeitä asioita tietotulvan joukosta. Ne eivät kuitenkaan ole tietotekniikan ja digitalisaation vaikutuksesta miksiäkään muuttaneet. Veteraaniperinne kertoo maamme kohtalon vuosista. Suomi säilyi itsenäisenä ja nousi veteraanisukupolven työllä nykyiseen hyvinvointiin ja arvostettuun asemaan EU:ssa ja koko maailmassa. Veteraanien viesti ja perintö on kerrottava myös nykypäivän nuorille.

Risto Kapari, puheenjohtaja
Turun Sotaveteraanien
Tuki- ja Perinneyhdistys ry

Turkulaiset osallistuivat Varsinais-Suomen Sotaveteraanipiirin naisvaliokunnan kekrijuhlaan 11. lokakuuta Maskun Kiisanpirtissä; yhteislaulua ja hauskaa ohjelmaa. Vieraita oli perinteisesti Etelä-Pohjanmaalta.

”Historiasta on otettu oppia”

- Oppiiko historiasta mitään, kysyi valtiotieteen tohtori Markku Jokisipilä veteraanien kesäpäivänä Kakkerran Hirvilammella. Ja tämän päivän tilanteesta Suomessa puhunut Jokisipilä myös vastasi:

- Tämän päivän tilanne osoittaa, että historiasta on opittu.

- Neuvostoliiton ja Saksan 79 vuotta sitten tekemä Molotov-Ribbentrop – sopimus ja salainen lisäpöytäkirja määritteli Baltian maiden sekä Suomen ja Puolan aseman. Moskovassa käytyjä neuvotteluja on väitetty

ulkopoliittiseksi epäonnistumiseksi. Oliko niin sittenkään, olisiko erimielisyydet olleet vältettävissä?

- Neuvostoliitto ei luottanut Suomen puolueettomuuteen eikä Suomen sotilaalliseen suorituskykyyn. Saimme melkoisen oppitunnin, mutta 1940 Suomi oli edelleen Suomi, ei ollut entisiä Baltian maita eikä Puolaa.

- Mitä voimme noista vuosista oppia, kysyi Turun yliopiston eduskuntatutkimuskeskuksen johtaja Markku Jokisipilä.

- Vuonna 1939 Suomi oli yksin, epäuskottavakin ja ulkopoliittikkamme oli amatöörimäistä. Nyt Suomi on EU-valtio, sotilaallisesti liittoutumaton, mutta Naton rauhankumppani. Meillä on vahva itsenäinen puolustus, tärkeä oppi on sisäistetty.

- Vuonna 1939 Suomi ja Neuvostoliitto olivat huonoissa väleissä, nyt voidaan maamme ja Venäjän välejä kuvailla pragmaattisiksi ja toimiviksi. Yhteyksien vakautta kuvaa hyvin kahden suurvaltajohtajan tapaminen heinäkuussa Helsingissä.

- Tasavallan presidentti on hoitanut loistavasti ulkopoliitiikkaamme.

- EU ei ole Venäjälle vihollinen. Naitoa olemme niin lähellä kuin olla voi olematta jäsen. Summa summarum; historiasta on opittu. Nykytilanne on ulkopoliittinen, diplomatian mestarinäyte; on luotu moninkertainen varmistus, EU-jäsenyys, itsenäinen puolustus, hyvät Venäjä-suhteet sekä toiminta lähellä sotilasliittoa.

Veteraanien kesäpäivän tilaisuudessa Kaksikerran Hirvilammella veteraaneille puhuivat Sotaveteraaniliiton liittovaltuuston puheenjohtaja Jukka Paarma, Varsinais-Suomen veteraanipiirin puheenjohtaja Esko Laine sekä kesäpäiväjärjestelyjä useina vuosina tukeneen Turun Osuuskunnan toimitusjohtaja Antti Sippola.

Hirvilammin sali täyttyi veteraanivieraista.

Piirin puheenjohtaja Esko Laine, TOK:n toimitusjohtaja Antti Sippola ja liiton liittovaltuuston puheenjohtaja Jukka Paarma.

Pertti Kyrölä ja Jarmo Suomala päiväkerroksella.

”Seikun sairaalasta rajaa vartioimaan”

- Seikun sairaalassa Turussa synnyin kesäkuussa 1924 ja tähän olen päässyt, tänään olen Suomen vanhin Pertti.

Pertti Armas Kyrölä myhäilee tyytyväisenä Turun Runosmäessä. - Sairaalasta minut vietiin museomäkeen, konemestarin taloon, pian sieltä Mietoisiin. Sen jälkeen olen käynyt Karhumäessä, nähnyt sodankäyntiä Suojärvellä ja Loimolassa, ajanut takaa saksalaisia Suomussalmen suunnalla ja Kemijärvellä. Telakalla olin töissä vuosikymmeniä.

- Kaikkineen ihan hienoa elämää.

- Viisitoistavuotiaana kävin kyselemässä armeijaan, liian nuorena en ensimmäisillä yrityksillä päässyt kirjoihin. Mutta lokakuussa -41 pääsin asepalvelukseen, ensimmäiseksi Mynämäen asemalle ja sieltä Hyrylään, toisen komppanian kolmanteen joukkueeseen.

- Kotona olisi ollut kauheasti töitä ja minun toivottiin jäävän kotiin, mutta syynissä sain kelvollisen paperin.

- Hyrylässä neljä kuukautta koulutusta, Karhumäkeen ja Paatenen täydennyskeskukseen. Rajakapteeni Kivikko kokosi pataljoonaa ja pyysin päästä rajamieheksi, koska olin hyvä hiihtämään. Niin oli miesten joukossa, edessä partioreissuja. korkeintaan kolmen vuorokauden kierroksia. Valvottavana oli yli 100 kilometriä. Talvi oltiin teltoissa tai korsuissa ja nälkä oli jumalaton. Hyvällä tuurilla sai paketteja. Sopassa, Hitlerin kaihossa, ei lihaa liiemmästi ollut.

- Perääntymisvaiheessa kunnostaudin ja ilmoitinkin, että nyt kylä taistelen loppuun asti. Älä yllytä, kyllä henkes vähemmälläkin menettää, jotku opastivat.

- Vuosi -42 oltiin vallan partiassa. Kerran 10 000 miestä tuli läpi, mutta onneksi paljastuivat. Tarkoituksena heillä oli eteneminen Suojärven vankileirille.

- Toisaalla partiota vastaan tuli vanhaksi naamioitu marjastaja. Lopulta risukasasta löytyi paljon etukäteen tuotuja aseita.

Suomi säästyy

Pertti Kyrölä muistelee tutustuneensa saksalaisiin Petroskoissa.

- Olin saanut malarian. Saksalainen lääkäri pelasti minut sotilassairaala 66:ssa.

- Kun tiedot perääntymisestä tulivat Paatenen Kirkkoniemeen, painuin polvilleni kannon viereen, ja rukoulin; ”Suomi säästyy ja sinullekin jää tila”.

- Olen aina luottanut Jumalaan, olen aina luottanut ja hän on suojellut.

- Perääntymisvaiheessa vihollinen tuli voimalla. Liesvaarassa kolmas komppania määrättiin kulkemaan edellä. Kapulatien päässä tiedettiin olevan vihollisia, joten joukko pysähtyi. Majuri Lindgren tuli: Ketäs täällä, nyt hyökkäämään. Mäkisen kolmas joukkue lähti. Haavoittuneita tuotiin 72. Mutta minä hyökkään, ilmoitti Lindgren.

Ennen rauhantuloa Kyrölä ehti olla Törnin porukankin kanssa kahdesa tappelussa. Mukana myös Mauno Koivisto.

- Kun sopimukset tehtiin, otti päähän, mutta jatkoa seurasi, nyt lähdimme ajamaan takaa yli 100 000 saksalaista. Suomussalmi ja Posio, lopulta Kemijärven rantaan.

Vaijereitten varaan

- Ennen loppua oli koviakin taistelua, pioneirit tekivät töitään, käyttöön otettiin tsekkiläisten syöksyveneitäkin. Ja joki jouduttiin ylittämään sillan vaijereitten varassa, koska vastassa olleet räjäyttivät sillan.

- Savukoskella vastassa olivat venäläiset. Parin päivän päästä luovutimme Onttolan kasarmilla aseet, 25/26 syntyneet jäivät jatkamaan. Rasvasimme aseet, jotka yön aikana olivat kadonneet jonnekin.

Pertti Kyrölä palasi keväällä -45 kotiin, muutti pian opiskelijana Turkuun, hankki viulun ja liittyi kaupungin musiikkipiireihin. Työt odottivat kuitenkin Wärtsilän telakalla puuseppäopissa kolme vuotta ja sitten työjohtokoulutukseen. Telakalla olin lähes 39 vuotta.

- Ja nyt olen tyytyväisenä täällä Runosmäessä. Miksen olisin, kun nykyistä parempaa johtajaa ei olekaan.

Pertti Kyrölä: Miksen olisi tyytyväinen!

- Olen oikein tyytyväinen, sanoo Helmi Määttänen veteraanijhdistyksen tuomasta avusta.

Ota rukoita filmiä
hyvältä, sitä sydäntä
parhunnut, sitä rukoita
nuoruuden ystävää, vaihda
kullitit (merten - jaa,
Kiitos päivänistä ja
terve tuloa pian rudestaan.
28/4-72. Liläha.

”Ystävien kesken kaikki sujui hyvin”

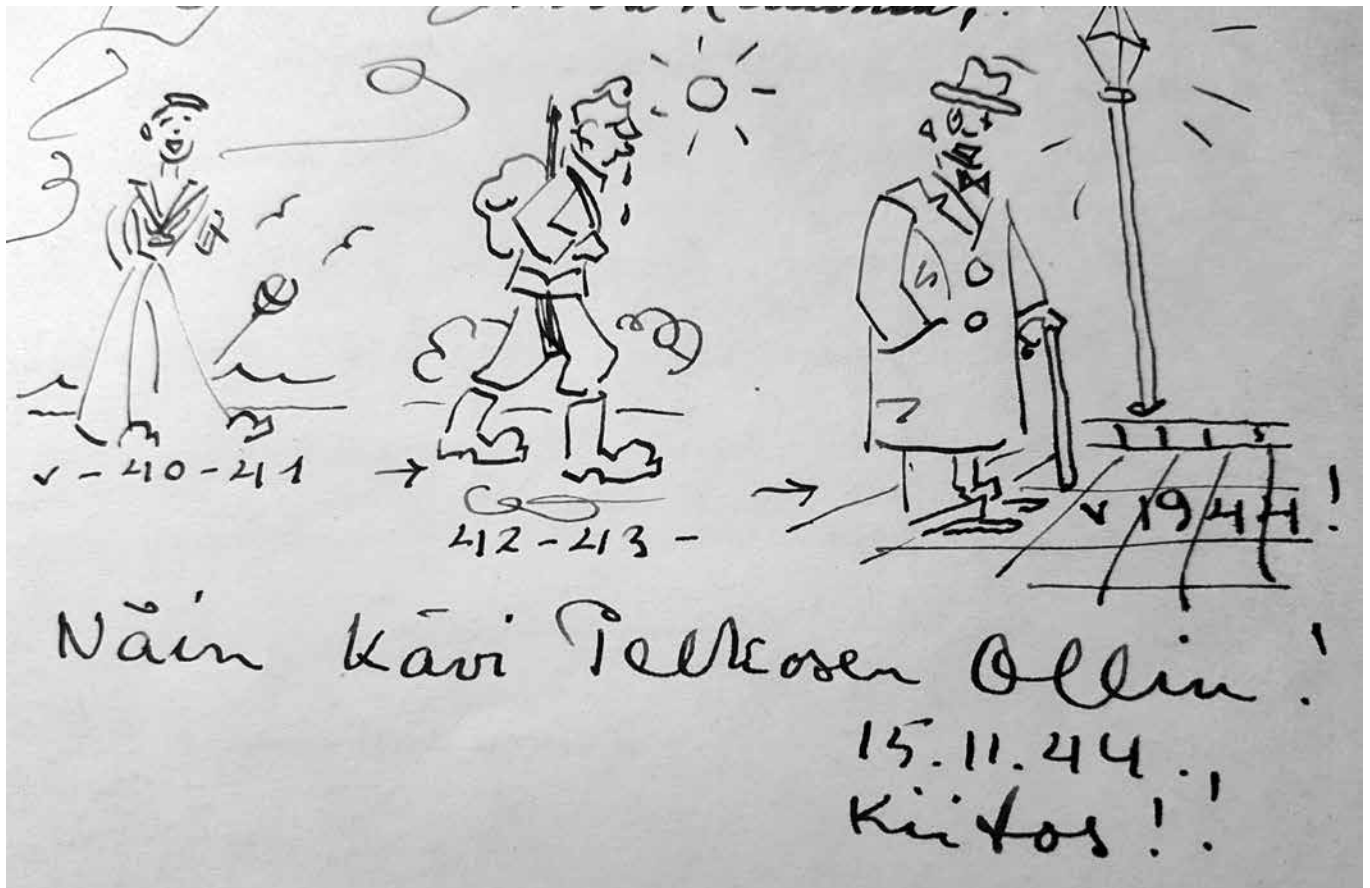
Helmi Määttänen voi vaikka päivittäin lukea sotamuistojaan kovakantisesta kirjasta.

- Sota oli juuri syttynyt, kun eräänä päivänä tämä vieraskirja jäi sotilaskodin pöydälle Äänislinnassa. Pojat huomasivat kirjan ja kirjoittivat nimensä. Tämä kertoo omalla tavallaan sotilaskodin asiakkaista sekä toiminnasta.

Helmi Määttänen, 97, muistelee menneitä vuosikymmeniä Turun Kerttulinkadulla.

- Synnyin Suistamolla 29.5.1921. Olin kymmenvuotias kun perhe muutti Viipuriin, jossa alkoi toimintani sotilaskodissa. Monenlaista ehdin vuosien aikana kokea, mutta aina kaikki sujui. Ystävien kesken kaikki meni hyvin, koskaan ei riideltä, mutta eivät asiakkaatkaan olleet vaikeita; ei rintamallakaan kukaan ryhtynyt lähentelemään.

Sotilaskotityöhön Helmi Määttänen osallistui Viipurissa ja Äänislinnassa, hetkittäin kuljettiin kuorma-autoilla. Kiittäviä terveisiään kirjaan ehtivät kirjoittaa kuusankoskelainen alikersantti, sivuilta löytyy Paimiosta itään lähteneen nimi, Hyvää Pääsiäistä toivottaa leppäsyväläinen asiakas ja tarjoilusta kiittävät myös Helsingistä tulleet, Äänislinnassa vierailleet teatteriseuruelaiset. Laగుksen porukka toivotti onnea pikku morsiamelle.

Sodan jälkeen Määttäset tulivat Turkuun. Ensimmäinen asunto oli Pansiossa, pian oli muutto Kerttulinkadulle.

- Laivastoajan jälkeen mieheni ehti olemaan kahdeksantoista vuotta Osuuspankin palveluksessa, kertoo Helmi Määttänen.

”Koen kunnia-asiaksi olla veteraanityössä”

”Antti Koponen, turkulainen, pari vuotta sitten eläkkeelle jäänyt rovasti.

Mikä sai minut jo varhain toimimaan veteraanien parissa? Isäni, Kallervo Koponen, oli res. majuri Ke-vPsto 14:sta, Oravapatterista. Koin velvollisuudekseni ja kunnia-asiaksi olla mukana.”

Antti Koponen Anneli Rantalaihon seuraajana Turun Sotaveteraaniyhdistyksen hengellisen jaoston vetäjänä.

”Nuoruudessani ehdin toimia mm. seurakuntien kasvatusasiainkeskuksessa erityisnuorisotyössä ja rippikoulutyössä, nuorisopapin sijaisena tuomiokirkkoseurakunnassa ja nuorisotyössä Mikaelin seurakunnassa. Varismiespalveluni suoritin Rannikkojääkäripataljoonassa Upinniemes- sä, RUK:n Haminassa.

Asun vaimoni kanssa Vasaramäessä. Poikamme ovat jo muuttaneet kotoa. Lähes 37 vuotta työurastani tein Turun NMKY:n palveluksessa pääsihteerinä. Tuona aikana sain toimia

noin kolmekymmentä vuotta sihteerinä Turun NMKY:n Veteraanikillassa.

Sivutoimisena sotilaspappina ehdin aikanaan toimia seitsemisen vuotta Rannikkolaivastossa. Luottamustehtävissä Mannerheimin muistojuhlatuomikunnassa sain parinkymmenen vuoden ajan olla eri tehtävissä puheenjohtajana, varapuheenjohtajana ja tiedottajana.

Anneli Rantalaiho, toimittuaan pitkään Turun Sotaveteraanien hengell-

lisen jaoston vetäjänä, kysyi kiinnostustani veteraanityöhön. Niinpä, edellä kerrottuun viitaten, koin tehtävän kunnia-asiana ja mielenkiintoisena.

Jaostomme järjestää joka toinen maanantai klo 10 (parilliset viikot)

aamuhartaus- ja kahvihetken seurakuntien toimitalon toisen kerroksen kabinetissa. Paitsi ma 10.12 joka tilaisuus on korvattu osallistumalla la 15.12 Eerikinkatu 3 juhlasalissa järjestettävään sotaveteraanien joulujuhlaan.

Jaostomme järjestää 27.12 klo 14 Turun Tuomiokirkossa joulumusiikkitelot, ”kolmannen joulupäivän tilaisuuden”, jossa noin tunnin joulumusiikkipainotteisen ohjelman jälkeen nautimme kahvit Tark’ampujankappelissa. Tervetuloa mukaan näihin tilaisuuksiin.”

Hengellisen jaoston tapaamisessa Kaarina Laine, Antti Koponen ja Teuvo Rantala.

Toiminnanjohtajan tuoilta

Hyvät Veljesviestin lukijat

Näin vuodenvaihteen lähestyessä taas ”loppuhuipeennustaan”, on tapana myös veteraanitoiminnassa tapana katsella sekä taakse että eteenpäin. Taaksepäin on hyvä katsoa siksi, että muistaisimme, mitä tähän mennessä olemme tässä työssä saaneet aikaan, ja eteenpäin varsinkin näinä vuosina ehkä siksi, että siellä meitä odottavat aikamoiset haasteet, haasteet, joiden kokonaisuutta ehkä emme vielä voi täysin hahmottaakaan.

Tärkeintä on edelleen sotiemme veteraaneista, heidän puolisoistaan ja leskistään huolehtiminen. Viimeksi mainitun ryhmän kohdallahan vain veteraaniryhdykset voivat pientä apua tarjota, valtiovalta ei toistaiseksi mitään. Rinnan tämän monimuotoisen tukityön kanssa kulkee kuitenkin tulevan perinnetyön suunnittelu. Se kulkee rinnalla jo nyt siksi, että elossa oleville veteraaneille kyetään kertomaan – me emme teidän sankaritarinanne Itsenäisen Suomen historiassa unohtaa. Osana tätä toimintaa mm. Tuki- ja Perinneyhdistyksemme järjestää Perinneillan marraskuun aikana.

Perinnetyöstä puhuttaessa on kostaen alleviivattava, että kyse ei ole vain siitä, mitä rintamalla tapahtui. Ei olisi ollut rintamaa ilman kotirintamaa. Kumpikin tuki toinen toistaan, ja kummankin tuella myös toinen kesti. Emme siis puhu sotiemme veteraanien perinteestä, puhumme sotiemme veteraanisukupolvien työstä, kaikesta, mikä liittyy kansakuntamme raskaisiin, mutta samalla kunniaakkaimpiin vuosiin 1939 – 1945. Ja vieläkin laajentaen, myös

noita vuosia edeltäviin ja niitä seuraneisiin vaikeisiin ajanjaksoihin, sillä ne kaikki yhdessä muodostava sen suuren kertomuksen, jonka muistot eivät koskaan saa himmetä.

Veteraaniperinnetyöhön tulee antaa mahdollisuus kaikille halukkaille tahoille, niin henkilöille kuin yhteisöillekin. Tammenlehvän Perinneyhdistyksen alaiset jäsenyhdistykset kattavat jo paljon, mutta eivät suinkaan kaikkea. Olen useassa yhteydessä tuonut ilmi, että miksi Karjala-seurat eivät ole mukana tässä yhteisössä? Kaikki se, mitä liittyy niiden toimintaan, on osa tätä suurta kertomusta. Ja vastaavanlaisia tahoja on varmasti muitakin. Nyt kun tulevien alueellisten perinneyhdistysten säännötkin alkavat olla hahmossaan, voi ilokseen todeta, että tässä peräänkuulutamani ”vapaus kaikille halukkaille tulla mukaan” – periaate tuntuu toteutuvan myös tältä osin.

Turun Sotaveteraanien Tuki- ja Perinneyhdistyksellä on ja tulee jatkossakin olemaan merkittävä rooli perinnetyöasioissa. Ja uskon, että yhdistys on siihen valmis. Huolenaiheena on tietysti pakko tuoda esiin se, että nykyisillä toimijoilla asiayhteydessä saadaan käyntiin, jatkon turvaaminen on sitten kysymysmerk-

ki. Tällä tarkoitan sitä, että toimijat vanhenevat, ja uusien saaminen ei ole helppoa. Tämä ei koske vain tätä yhdistystä, se koskee kaikkia, jotka tämän asian kanssa tulevat jatkossa toimimaan. Siksi on syytä kiinnittää myös huomiota siihen, minkälaisilla välineillä perinnetyössä toimitaan. Sähköinen maailma on tätä päivää, siellä ovat huomispäivän toimijat.

Kiittäen kaikki toimijoita historian lehdille jäämässä olevan vuoden aikana suoritetusta työstä toivotan kaikille tämän lukijoille hyvää loppuvuotta, Rauhaa Joulun aikaa ja voimia vuodelle 2019.

Osmo Suominen
toiminnanjohtaja

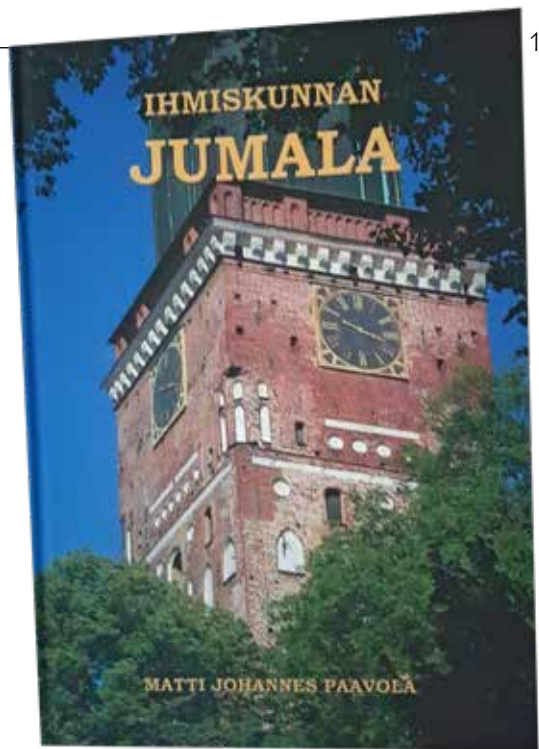
”Kriittisyys on ihmisen velvollisuus”

”Olen kirjoittanut tekstini totuutta etsiville nykyajan ja ehkäpä myös tulevaisuuden ihmisille. Tämä kirja ei missään tapauksessa pyri olemaan ehdottoman totuuden julistusta. Olen kokenut kirjoittamani vain kehotukseksi ihmisille: Ajattellessanne uskaan ja uskontoihin liittyviä asioita olkaa kriittisiä. Se on ihmisen oikeus. Se on ihmisen velvollisuus. Se on ihmisen mahdollisuus. Vain tällä tavalla voimme viedä jumaluuden ja ihmisyyden sekä eettisyyden ja totuudellisuuden asiaa eteenpäin. *Olen näkevinäni tulevaisuudessa uuden uskonnollisuuden ajattelutavan. Ihmiskunnan Jumala odottaa siellä ihmistä.”

Matti J. Paavola on kirjoittanut ja omakustantanut kirjan ”Ihmiskunnan Jumala”. Hän toteaa kirjan syntyneen ystävien kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta.

”Olen ollut evankelis-luterilaisen kirkon jäsen yhtäjaksoisesti syntymävuoteni 1926 saamastani kasteesta alkaen. Aikomukseni on pysyä suomalaisen kansankirkon jäsenenä kuolemaani saakka. Toivon, että oman kirkkokuntani piirissä ja laajemmaltakin ymmärretään myös toisinajattelijoita.”

Kirjansa Lukijalle-esittelyssä Matti J. Paavola kertoo ruvenneensa pelkäämään yhä enemmän uskonnollista ja kansalliskiihkoista väkivaltaa. ”Pakolaistilanne on ja kehittymässä hallitsemattomaksi painajaiseksi. Kaatavatko itsekkäät suurvaltojen johtajat koko ihmiskunnan kaoottiseen sekasortoon? Unohtaako ihmiskunta inhimillisyyden ja eettisyyden ohjeet? Onko Dalai-lama oikeassa, kun hän julistaa, että ’eettisyys on tärkeämpää kuin uskonto’?”

- Hukkuuko ihmiskunta uskontojen ja suurvaltojen välisiin taisteluihin, kysyy Matti J. Paavola.

Yhdessä laulamassa

Kullervo Linnan Kultainen nuoruus-säveleeseen uudelleensanoitettu Kultainen vanhuus laulu oli Sotaveteraanilaulajien järjestämän yhteislaulun ykkösuosikkeja.

- Olemme päättäneet jatkaa yhteislaulun perinnettä, sanoo kuoron puheenjohtaja Kalevi Niemelä.

- Linaan erään julkkiksen sanoja: ” Nämä sota-ajan laulut ja sen jälkeisen Suomen rakennusajan laulut ovat olleet parasta mielenterveys-hoitoa suomalaisten pysymisenä terveysinä”.

- Se pieni ja suurempi kaipuu kovi-
en vuosien jälkeen on itsestään selvyys. Annetaan niille se arvo joka niille kuuluu.

*” Päivinä joinakin on ikävää, voi unohtaa, saa odottaa.
Laululla murhetta voi lohduttaa, lauletaan, lauletaan vaan, ”*

Sataa tai paistaa, maukaalle keitolle löytyy ostajia. Turun Sotaveteraanien muonitusjaosto ajoi tihkusateisena marraskuun perjantaina soppatykit kauppatorille. - Ihan kivasti käy kauppa, pääsivät toteamaan Tuula Malinen ja Raili Parkkinen.

Turun Sotaveteraanisoittajat. Kuva vuodelta 2017.

Turun Sotaveteraanisoittajilla 25 toiminnan vuotta

Kaksi turkulaista sotaveteraania oli jo pitkään soitellut pienessä kotiorkesterissa, kun kaverukset keväällä 1993 totesivat, että Turusta varmasti löytyy muitakin sodan kokeneita musiikinharrastajia. Nämä kaksi veteraania olivat molemmat harrastajamuusikoita eli viulisti-pasunisti Erkki Enne ja klarinetisti Reino Saari-nen. Insinöörit olivat työn merkeissä tutustuneet toisiinsa, ja musiikkiharrastus yhdisti työn ulkopuolellakin. Saman vuoden kesällä seitsemän miestä perusti orkesterin, joka aloitti toimintansa Turun Sotaveteraanit ry:n yhteydessä. Turun Sotaveteraanisoittajat jatkaa edelleenkin perinteitä kunnioittaen elinvoimaisena viihdeorkesterina. Vastikään valmistui pieni historiikki. Merkkivuoden kunniaksi järjestetään konsertit marraskuisena viikonloppuna 24.-25.11. Heikkilän sotilaskodissa.

Ensimmäinen esiintyminen oli menestys

Orkesterin perustajien tarkoituksena oli rohkaista soittoharrastuksen pariin henkilöitä, joiden innostus oli syystä tai toisesta hiipunut tai kokonaan loppunut. Ajateltiin mieleisen harrastuksen virkistävän eläkepäivien arkea. Tavoitteena oli toiminta, joka ”merkitsee rattoisaa ja kehitettävää yhdessäoloa harrastuksen parissa, jossa ei turhaan jännitetä eikä tunneta stressiä”, kerrotaan historiikissa.

Tarkoituksena oli myös elvyttää sotavuosien sävelmiä ja viihdyttää erikoisesti vielä tuohon aikaan suurta sotaveteraaneista koostuvaa yleisöä. Konepistoolimies Erkki Enne oli jat-

kosodan aikana ollut mukana omaan yksikköönsä perustetussa Tulitasut –nimisessä rintamaorkesterissa, joten hänellä oli hyvä tuntuma musiikkiin, josta edelleen pidettiin. Veteraanisoittajien ensimmäinen näytävämpi esiintyminen oli vuonna 1994 Turun konserttisalissa järjestetyssä Muistojen illassa. Vastaanotto oli innostunut. Samalla yhtyeen nimikin vahvistui nykyisin tunnettuun muotoon.

Alkuvuosina esiintymiset ulottuivat nopeasti kattamaan myös ympäröivän maakunnan veteraaniyhdistysten järjestämät tilaisuudet. Joskus poikettiin myös Satakunnan puolelle. Orkesteriin liittyi vähitellen uusia jäseniä. Tällä hetkellä orkesterin vahvuus kapellimestari mukaan lukien on 30 henkeä.

Tässä sota-aikaisessa kuvassa saa kosketuksen tilanteeseen, jonka kaltaiset muistot olivat vielä mielissä orkesterin perustamisen aikaan. "Kirje sieltä jostakin" –foksi on alusta asti kuulunut Turun Sotaveteraanisoittajien ohjelmistoon. Kuvan ja tunnetun iskelmän nimi on tunnuksena myös juhlakonsertissa. - Kuva: SA-kuva.

Perustajista Reino Saarinen toimi puheenjohtajana kuusi vuotta. Hänen jälkeensä Erkki Enne hoiti tehtävää samoin toiset kuusi vuotta. Enne nimitettiin Turun Sotaveteraanisoittajien kunniapuheenjohtajaksi, missä ominaisuudessa hän jo soittoharrastuksensa päätyttyä vieraili usein harjoituksissa ja muissa orkesterin tilaisuuksissa. Usein saimme kuulla hänen elävästi esitettyjä, hyvällä huumorilla höystettyjä muistelujaan kaikkiaan tasan viisi vuotta kestäneeltä sotaretkeltään. Orkesterin kapellimestarina oli alussa Laivaston soittokunnan eläkkeelle jäänyt kapellimestari Toivo Liesirova, jonka jälkeen neljä muuta miestä on lyhyehköinä jaksoina huolehtinut tehtävästä. Pisimpään tahtipuikkoa on heiluttanut dir.mus. Reijo Ahola joka on johtanut orkesteria pian yhteensä 11 vuotta, ensin vuosina vuodet 2004 – 2008, sitten vuodesta 2013 tähän päivään asti. Sotavete-

raanisoittajien puheenjohtaja on tällä hetkellä orkesterin viulisti Paavo Suorsa.

Suomalaisia säveliä

Nykyisessä kokoonpanossa ei luonnollisestikaan ole enää yhtään sotaveteraania mukana. Musiikillista perinnettä jatkavat uudet sukupolvet, joiden taustalla usein on vanhempien tai isovanhempien sotaveteraanitausta. Vastaavasti myös uskollinen yleisö on rakenteeltaan muuttunut – samoin perustein.

Heikkilän sotilaskodissa kahtena perättäisenä viikonlopun päivänä pidettävissä konserteissa ohjelma on eräänlainen läpileikkaus Turun Sotaveteraanisoittajien 25 vuoden aikana esitetystä ohjelmistosta. Pääpaino on Lauantain toivotut -konserttien tapaisessa sisällössä, kuitenkin sil-

lä poikkeuksella, että mukana on tällä kerralla vain suomalaisten säveltäjien teoksia. Perinteiseen tapaan mukana on myös laulusolisteja. Orkesterin omien laulajien lisäksi esiintyvät Aulis Kotaviita, Tuija Saura, Kristina Raudanen ja Pertti Keihäs. Konsertin johtaa Reijo Ahola.

Perinteitä kunnioittaen, ajassa eläen Kirje sieltä jostakin

Turun Sotaveteraanisoittajien konsertit 24. ja 25.11. Heikkilän sotilaskodissa klo 15.00.

Johtaa Reijo Ahola.

Solisteina Tuija Saura, Kristina Raudanen, Aulis Kotaviita, Pertti Keihäs, Antti Virtanen ja Reijo Ahola.

Juontajana Pertti Keihäs.

Lippuja ennakolta Turun sotaveteraanit ry:n toimistosta ja Heikkilän sotilaskodista.

– Perinteitä kunnioittaen, ajassa eläen –
Turun Sotaveteraanisoittajat 25 v.

Kirje sieltä jostakin

La 24.11.2018 klo 15.00

Su 25.11.2018 klo 15.00

**Heikkilän sotilaskoti,
Rykmentintie 15**

Johtaa Reijo Ahola

Solisteina:

Kristina Raudanen

Aulis Kotaviita

Pertti Keihäs

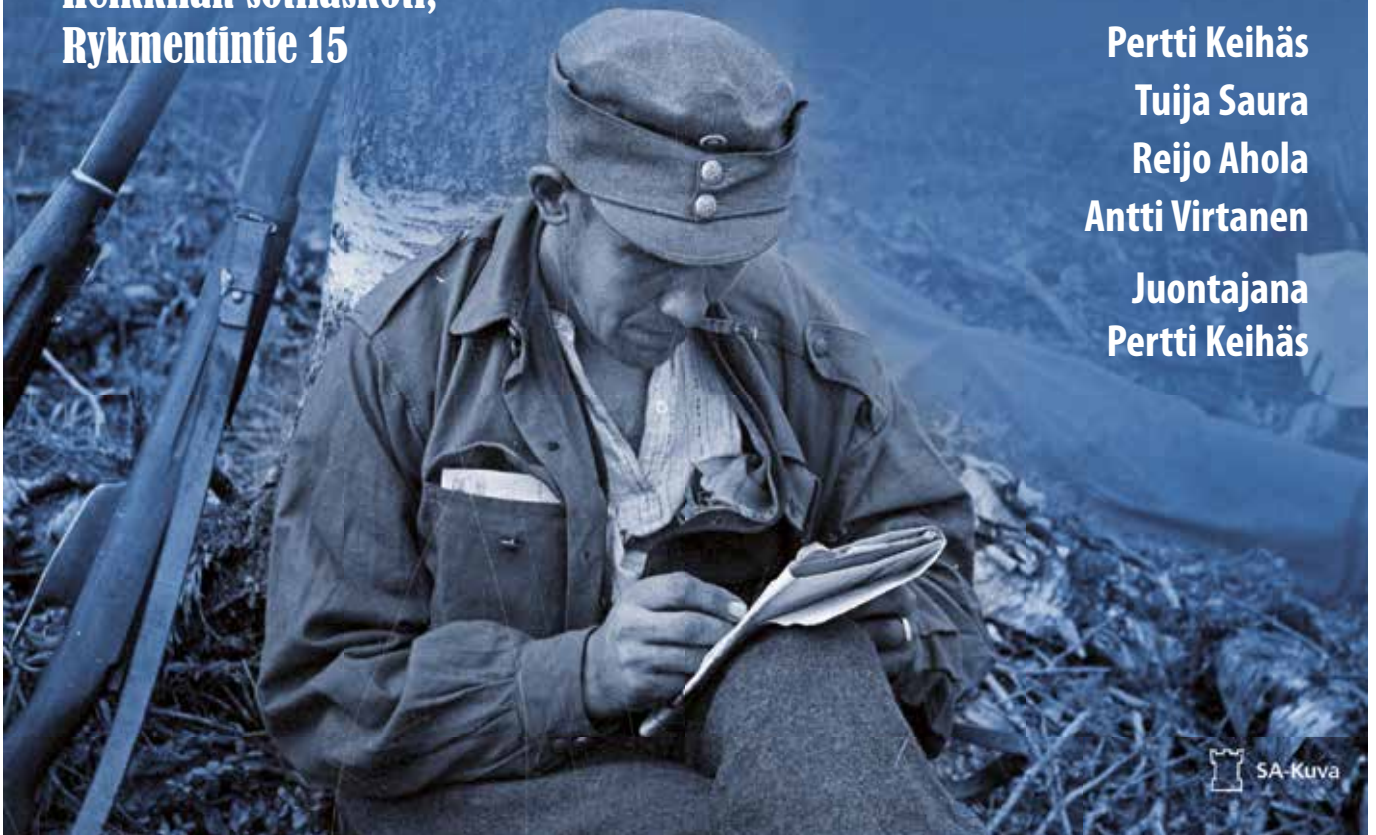
Tuija Saura

Reijo Ahola

Antti Virtanen

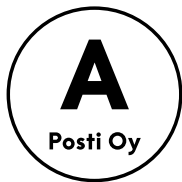
Juontajana

Pertti Keihäs

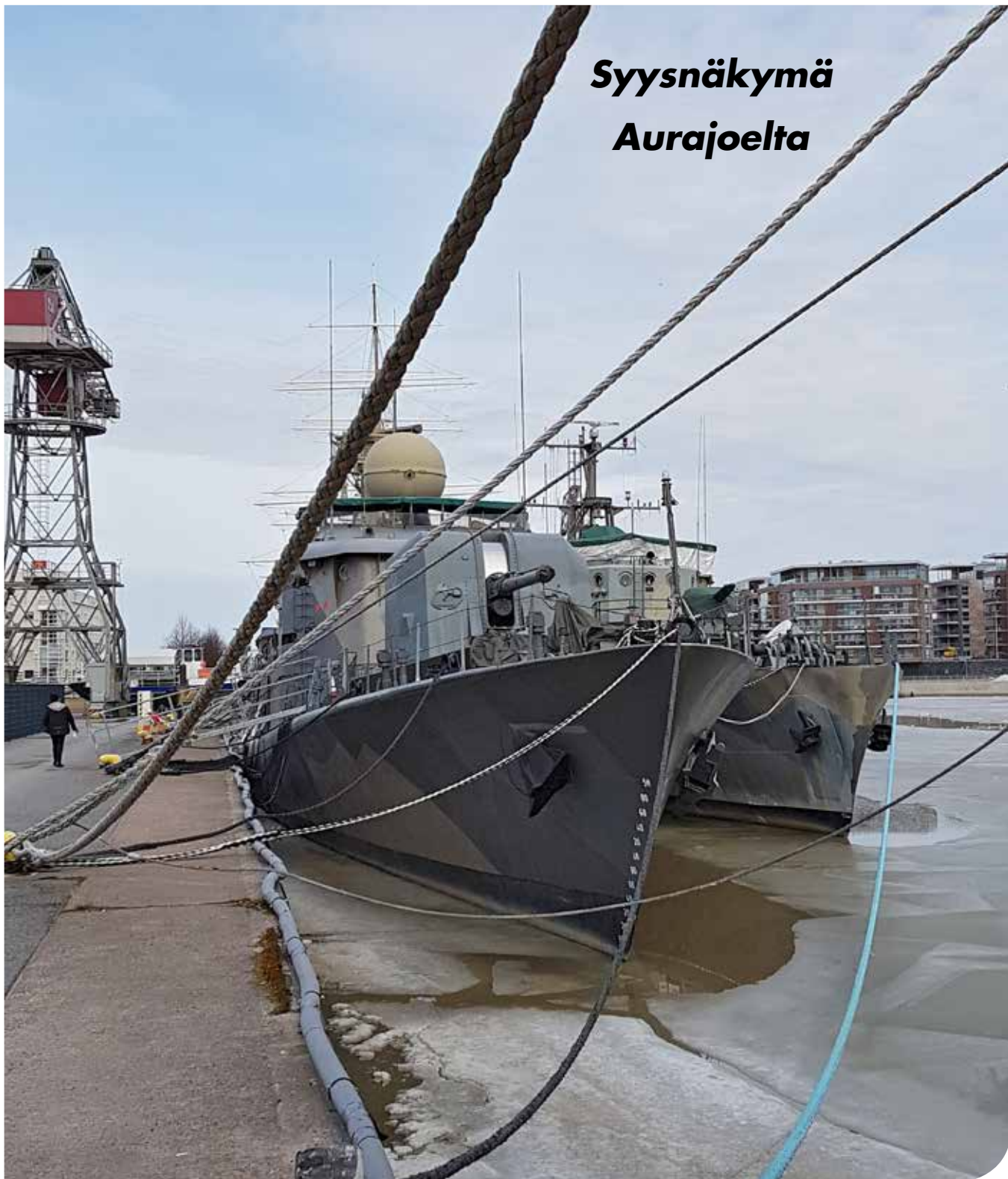

 SA-Kuva

Liput 20 €, veteraanit ja lotat vapaa pääsy. Lippuja ennakolta Turun Sotaveteraaniyhdistyksen toimistosta Läntinen Pitkäkatu 37 ja Heikkilän sotilaskodista. Lippujen ennakkovaraus Heikkilän sotilaskodista myös puhelimella Heli Jukala 050 5584 023.

Posti Green

Syysnäkömä Aurajoelta

VELJESVIESTI

Turun Sotaveteraanit Ry:n jäsenlehti
Vastaava toimittaja: Pekka Paatero
Päätoimittaja: Aimo Forsell
Puh. 050 463 5501
Toimittaja: Osmo Suominen

Toimisto
Läntinen Pitkäkatu 37, 20100 Turku
Puh. (02) 251 6870 tai (02) 233 2514